

Ν. ΔΑΣΚΑΡΗ ΚΑΙ Π. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΟ ΜΑΥΣΩΛΕΙΟΝ

ΔΡΑΜΑ ΕΙΣ ΠΡΑΞΕΙΝ

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΒΡΑΝΑΣ. κτηματίας ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ, ιατρός.
ΕΛΕΝΗ, θυγάτηρ του ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΞ, συμβολαιογράφος
ΜΑΝΩΛΗΣ, υπηρέτης του Βρανᾶ

Ἡ σκηνὴ ἐν Ἀθήναις τῷ 1854.

[Ἡ σκηνὴ παριστᾷ αἰθούσαν κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥτον πλουσίως ἐπιπλωμένην. Θύρα εἰς τὸ βάθος, φέρουσα εἰς μέγαν διάδρομον. Δεξιᾶ παράθυρον μετὰ παραπετασμάτων, ἀριστερᾶ μαρμαρινὴ θερμάστρα, ἐφ' ἧς ὡρολόγιον καὶ κηροπήγια. Παρὰ τὸ δεξιότρον πρὸς τὰ δεξιὰ παρασκήνιον δύο καθίσματα ἐκατέρωθεν μικρᾶς τραπέζης, ἐφ' ἧς κυτίον με ντόμινο. Εἰς ἀμφοτέρα τὰ πλάγια, θύραι ἔναντι ἀλλήλων φέρουσαι, ἡ μὲν πρὸς τὰ δεξιὰ εἰς τὰ ἰδιαίτερα τοῦ Βρανᾶ δωμάτια, ἡ δὲ πρὸς τὰ ἀριστερὰ εἰς τὰ λοιπὰ διαμερίσματα τῆς οἰκίας. Καναπές καὶ ἀνάκλιντρα εἰς καταλλήλους θέσεις.]

ΣΚΗΝΗ ΠΡΩΤΗ

ΕΛΕΝΗ καὶ ΜΑΝΩΛΗΣ

(Κατὰ τὴν ἄρσιν τῆς αὐλαίας ἡ Ἐλένη ἵσταται παρὰ τὴν μεσαίαν θύραν καὶ ὁμιλεῖ πρὸς τὰ ἔξω).

ΕΛΕΝΗ. Ἔλα, καϋμένε Μανώλη, κάνε γρήγορα νὰ συγγυρίσωμε ἴλιγο... Ὅπου κι' ἂν εἶναι θὰ ζυπνήσῃ ὁ πατέρας.

ΜΑΝΩΛΗΣ (εἰσερχόμενος). Μὰ κάθε μέρα, κυρία μου, συγγύρισμα ; Ὅθ' χαλάσουμε τὰ ἐπιπλα καὶ θάχουμε φωναῖς !

ΕΛΕΝΗ. Νὰ κάνῃς αὐτὸ ποῦ σοῦ λέω... Πάρε τὸ ξεσκονιστήρι κ' ἐγὼ ἀνοίγω τὸ παράθυρον. (Βαίνει πρὸς τὸ παράθυρον).

ΜΑΝΩΛΗΣ. Ὅπως ἀγαπᾶτε. (Ἀρχίζει νὰ ξεσκονίζει τὰ ἐπιπλα).

ΕΛΕΝΗ. (ἀνοίγουσα τὸ παράθυρον καὶ βάλουσα κρανήν). ὦ !... ἄλλο κάρρο πάλιν !... (Πιπτει ἐπὶ πλησίον ἐκεῖ εὐρισκομένου καθίσματος καὶ ἀποστρέφει μετὰ φρικῆς τὸ πρόσωπον ἀπὸ τοῦ παραθύρου).

ΜΑΝΩΛΗΣ. (τρέχων πρὸς τὸ παράθυρον μόνος,

ἐντρομος. Ἄλλο ; !... (Μόλις προβάλλει τὴν κεφαλὴν του ἀπὸ τοῦ παραθύρου ἀποσύρεται ἀμέσως καὶ ἀποστρέφει τὸ πρόσωπον μετὰ φρικῆς, κλείει δὲ τὸ παράθυρον χωρὶς νὰ βλέπῃ ἔξω). Παναγία μου, σῶσε !... Τί κακὸ εἶναι τοῦτο ποῦ μᾶς ἔγρε !...

ΕΛΕΝΗ. Σῶπα, καϋμένε Μανώλη !... Σῶπα !... (Ἀποστρέφει ἀπὸ τοῦ παραθύρου τὸ πρόσωπον τῆς τὸ ὅποῖον καὶ κρύπτει με τὰς παλάμας τῆς).

ΜΑΝΩΛΗΣ. Τί νὰ σιωπήσω, κυρία μου, ποῦ μᾶς περιέζωσεν ἡ χολέρα κι' ἕνας Θεὸς τὸ ξέρει ἂν θὰ ζοῦμε κ' ἐμεῖς αὔριο !...

ΕΛΕΝΗ. Ἄ ! μὰ σῶπα λοιπόν !... Κατήντησες ἀνυπόφορος !... (Ἐγείρεται ἀποτόμως καὶ ἐξερχεται διὰ τοῦ βάθους).

ΣΚΗΝΗ ΔΕΥΤΕΡΑ

ΜΑΝΩΛΗΣ μόνος, εἶτα καὶ ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ

ΜΑΝΩΛΗΣ. Ἡ ἀλήθεια εἶναι πῶς ἔχει δίκαιο, γιατί καὶ μόνον ν' ἀκούς νὰ σεῦ μιλάνε γιὰ τὴν χολέρα, σὲ πιάνει ἔτσι σὰν... ὦχ ! νά ! νά !... Μοῦ φαίνεται πῶς... (Θέτει τὰς χεῖρας ἐπὶ τῆς κοιλίας του). ὦχ ! Παναγία μου !... ὦχ !... Σῶσον, Κύριε, τοὺς εὐσεβεῖς !... (Ποιεῖ ἐπὶ τῆς κοιλίας του τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ). Αἰ !... Αἰ !... (Πηδᾷ κομικῶς).

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ, (εἰσερχόμενος διὰ τοῦ βάθους). Κάτι 'ς τὸ χορὸ βλέπω τῶρριξες πρωῖ-πρωῖ, Μανώλη !...

ΜΑΝΩΛΗΣ. Ἄ ! τοῦ λόγου σου εἶσαι, κύριε-γιατρέ ;... Ἀπάνω 'ς τὴν ὥρα ἔρχεσαι.

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. (ἀφελῶς). Ἔτσι ;... Καὶ δὲν μοῦ λές ἕκανες τὴν διαθήκην σου, ἢ σκοπεύεις νὰ πεθάνῃς ἀδιάθετος ;

ΜΑΝΩΛΗΣ. Πολὺ ἀδιάθετος μάλιστα !... Αἰσθάνομαι κάτι πόνους ἐδῶ 'ς τὴν κοιλιά... Ἄ !... ἄ !...

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Ὅσ' τὴν κοιλιά ;

ΜΑΝΩΛΗΣ. Ναι, μοῦ φαίνεται ἔτσι σὰν νὰ ἔχω

κόψιμο. . . "Αν ήθελες, νά τήν στηθοσκοπήσης λίγο . . .

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ, (γελῶν). Τήν κοιλιά σου ;
ΜΑΝΩΛΗΣ. Μάλιστα.

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Εὐχαρίστως... Κάθησε ἐκεῖ 'ς τήν πολτρὸνα... (Ὁ Μαρῶλης κάθηται). Πέρε κι' αὐτὸ τὸ τσιγάρο... (Ἐκβάλλει τὴν σιγαροθήκην του καὶ προσφέρει τσιγάρον εἰς τὸν Μαρῶλην).

ΜΑΝΩΛΗΣ, (διστάζων). Μά...

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Πάρ' το, ποῦ σοῦ λέω, κι' ἀναφέ το... Εἶναι ἀντιχολερικόν! (Ὁ Μαρῶλης ἐκτελεῖ). Ἄ!... ἔτσι... (Κάθηται ἐνῆρτι τοῦ Μαρῶλη). Καὶ δὲν μοῦ λές τώρα, τί ἔφαγεν ὁ ἀφέντης σου χθὲς τὸ βράδου ;

ΜΑΝΩΛΗΣ. Μά, ἐγὼ εἶμαι ἄρρωστος, γιατρέ μου, δὲν εἶναι ὁ ἀφέντης μου!

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Ν' ἀποκρίνεσαι σ' ἐκεῖνο ποῦ σ' ἐρωτῶ... Τί ἔφαγεν ὁ ἀφέντης σου χθὲς τὸ βράδου ;... Κάπνιζε καὶ τὸ τσιγάρο σου, μὴ ντρέπεσαι!...

ΜΑΝΩΛΗΣ. Εἶχε 'πεῖ νὰ τοῦ κάναμε κομμιά δεκαριά μελιτζάνες ἰμάμ-μπαιλντί... μὰ δὲν εἶχεν ὄρεξι καὶ τῆς ἄφησε...

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Ἄμ! τότε, σήκω, δὲν ἔχεις τίποτα...

ΜΑΝΩΛΗΣ. Μά, γιατρέ μου, δὲν εἶμαι ἐγὼ ὁ ἀφέντης μου...

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Σήκω, ποῦ σοῦ λέω, καὶ πές μου ἔφαγες καὶ τῆς δέκα μελιτζάνες ;

ΜΑΝΩΛΗΣ, (ἐργερόμενος). Ἄ! μπᾶ, μπᾶ!... Ποῦ μποροῦσα!... Μόλις τῆς ἐννῆα κατώρθωσα νὰ καταφέρω!...

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Τότε νὰ φῆς καὶ τὴν ἄλλη γιὰ νὰ χωνέψης τῆς ἐνῆα!...

ΜΑΝΩΛΗΣ. Μά.

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Ἄιντε, πήγαινε ἀπὸ ἐῶ, λαίμαργε!...

ΜΑΝΩΛΗΣ, (ἰδίᾳ). Χαρὰ 'ς τὸ γιατρό!.. Οὐμ!..

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Καὶ δὲν μοῦ λές, ὁ ἀφέντης σου τί γίνεται ; καλὰ εἶναι ;

ΜΑΝΩΛΗΣ. Ὁ ἀφέντης μου καλὰ εἶναι... μὰ 'κεινὴ ποῦ εἶναι ἄσχιμα, εἶναι ἡ δυστυχισμένη γυναῖκά του... Ἦλθε σήμερα πάλι, πρῶτ-πρῶτ νὰ ἰδῆ τὰ παιδιὰ τῆς καὶ ἦταν σὲ κακὸ χάλι... Τὴν ἐπόνεσε ἡ κοιλιά μου... (Διορθῶν) ἡ καρδιά μου ἤθελα νὰ 'πῶ!...

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Τὴν κακομοῖρα!...

ΜΑΝΩΛΗΣ. Μὰ δὲν μοῦ λές, γιατρέ μου, καὶ μὲ τὸ συμπάθειο κιόλας, τοῦ λόγου σου ποῦ σ' ἔχει σὲ τόση ὑπόληψι, ὁ ἀφέντης μου, δὲν 'μποροῦσες νὰ καταφέρης νὰ τὴν πάρῃ πίσω ;

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ, (στενάζων). Ἀδύνατον!

ΜΑΝΩΛΗΣ. Μὰ τόσο μεγάλο κακὸ ἔχει κάνει ἡ κακομοῖρα ;

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Κακὸ ; Μακάρι νὰ ἦταν ὄλαις ἡ γυναῖκες σὰν αὐτήν...

ΜΑΝΩΛΗΣ. Ἄμ, τότε ;

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Τὴν χῶρισεν ὁ ἀφέντης σου ἀπὸ ἐγωισμόν!... Τοῦ ἔκλεπτε, λέγει, τὸ ἥμισυ τῆς ὑπάρξεώς του... τοῦ ἐφαίνετο πῶς ἦταν μισὸς ἄνθρωπος ὅταν τὴν εἶχε πλησίον του... Καὶ τὴν ἐδιώξε διὰ νὰ μείνῃ αὐτὸς ὀλόκληρος... διὰ νὰ ἔχη, ὅπως λέγει, ὀλόκληρον τὸ ἐγὼ του!...

ΜΑΝΩΛΗΣ. Χαρᾶς το!...

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Μήπως γιὰ τὰ παιδιὰ του εἶναι τάχα καλλίτερος ;... Πεντάρη δὲν εἶναι γι' αὐτά... Τοὺς πετάει ἓνα κερμάτι ψωμί κι' οὔτε γυρίζει νὰ τὰ ἰδῆ!...

ΜΑΝΩΛΗΣ. Καὶ δὲν 'μπορεῖ νὰ θεραπευθῆ ἀπ' αὐτὴ τὴν ἀρρώστια ;

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Δὲν πιστεύω... Ὁ θάνατος μόνον 'μπορεῖ νά...

ΜΑΝΩΛΗΣ. Ὁ θάνατος ;... Ἄμ! τότε ἡ ὥρα ἢ καλὴ!...

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ, (ἀπειλητικῶς). Βρέ!...

ΜΑΝΩΛΗΣ. Δέν... δὲν τὰ θελα, γιατρέ μου!... Μοῦ ξέφυγε!... Ἄ! νὰ τος ἔρχεται...

ΣΚΗΝΗ ΤΡΙΤΗ

Οἱ ἀνωτέρω καὶ ΒΡΑΝΑΣ

ΒΡΑΝΑΣ, (εἰσέρχεται δεξιόθεν. Φορεῖ μαῦρον βελούδινο σκοῦφον). Ἄ! ἐδῶ εἶσαι, γιατρέ ;

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Ναι, καὶ σ' ἐπερίμενα... Κ' ἐν τῷ μεταξῷ, ἐξήταξα ἓνα πόνον ποῦ ἔχει ὁ Μαρῶλης.

ΒΡΑΝΑΣ, (συνοφροῦμενος). Ἄ! γιατρέ, τὰ χολάσαμε!... Σοῦ εἶπα καὶ ἄλλοτε, πῶς ἂν ἔρχεσαι ἐδῶ, ἔρχεσαι γιὰ μένα μόνον... Ἄν ἔχῃς σκοπὸν νὰ ἐξετάζης κι' ἄλλους, πρέπει νὰ μοῦ τὸ εἰπῆς...

ΜΑΝΩΛΗΣ. Μά.

ΒΡΑΝΑΣ. Ἐσὺ νὰ ξεκουμπισθῆς ὁ μῆσως ἐξῶ!... Ὅταν εἶναι ἐνδεχόμενον νὰ πάθωμεν ἡμεῖς ἀπὸ χολέραν δὲν σοῦ ἐπιτρέπεται νὰ πάθῃς καὶ σὺ!... Ἔλα, ξεκουμπίσου!...

ΜΑΝΩΛΗΣ. Ξεκουμπίζομαι... (Ἰδίᾳ). Μαγκούφη!.. (Ἐξέρχεται ἀρωτερόθεν).

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Δὲν κάνεις καλὰ νὰ συγχίζειςαι πρῶτ-πρῶτ.

ΒΡΑΝΑΣ. Μὰ 'πορῶ νὰ μὴ συγχίζωμαι!... Δὲν σοῦ εἶπα, φίλε μου, πῶς ἔχω τὴν ἀπαίτησιν νὰ κυττᾶς ἀποκλειστικῶς ἐμένα ; Αὐτὴ εἶνε ἄλλως τε, καὶ ἡ συμφωνία μας... Ὅποιος θέλει γιατρό, ἄς φροντίσῃ ναῦρη!...

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Φρόντισε νὰ κατευνάσῃς τὰ νεῦρά σου, διότι σὲ βλάπτει... Σοῦ εἶπα καὶ ἄλλοτε πῶς ἡ χολέρα...

ΒΡΑΝΑΣ. Σῶπα, σῶπα, μὴ μοῦ τὴν ἐνθυμίζης... κι' ἔλα νὰ καθήσωμε 'ς τὸ ντόμινο... Μ' αὐτὸ μόνον τὴν ξεχνῶ... Ἔλα, κάθησε... (Τοποθεοῦνται πρὸ τῆς μικρᾶς τραπέζης).

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Ἐστὰς διαταγὰς σου!... (Σκορπίζων τοὺς πεισοὺς τοῦ ντόμιου ἐπὶ τῆς τρα-

πέζης). Νά ξέρεις όμως πώς σήμερα θα σε κερδίσω, χωρίς άλλο.

ΒΡΑΝΑΣ, (*λαμβάνω τον άνα λογοῦντας αὐτῶ πεισοῦς καὶ τακτοποιῶν αὐτοῦς*). Ἄμ' δέ!

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Θά τὸ ἰδοῦμε!... (*Τακτοποιῶν καὶ αὐτὸς τοὺς πεισοῦς του*). Σὲ παρακαλῶ μόνον νά μὴν ἀρχίσης τὰ χθεσινὰ καὶ παθαίνεσαι, γιατί αὐτὴ ἡ καταραμένη ἐπιδημία δὲν θέλει τίποτε ἄλλο γιὰ νά σοῦ κολλήσῃ, παρὰ ὀργήν καὶ φόβον... Πρὸσεχε λοιπόν.

ΒΡΑΝΑΣ. Δὲν ἔμπερῶ, ἀδελφέ, νά μὴ φοβοῦμαι. Ἄνθρωπος εἶμαι, τολμάει ἔχω. . . Σήμερα, πρῶτ' - πρῶτ', μόλις ἀνοίξα τὸ παράθυρό μου εἶδα νά περνᾶ ἀπο κάτω ἕνα... καταλαβαίνεις... Φρικῶδες θέαμα! φρικῶδες!... (*Παίζω*) Πέντε λευκόν...

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ (*παίζω*). Λευκόν δὴ... Κ' ἐφοβήθηκες πολὺ;

ΒΡΑΝΑΣ. Ἐφοβήθηκα, λέτε; Μὰ λίγο τῶχεις ἐσὺ νά σε πετάξουν σὰν σκυλὶ μέσα σ' ἕνα λάκκο μαζὺ μὲ πενήντα-ἐκατὸ ἄλλους, καὶ νά μὴν ἔχῃς τοῦλάχιστον τὴν βεβαιότητα ὅτι θά σ' εὑρουν κατόπιν νά σε θάψουν ἰδιαιτέρως, νά σοῦ φτιάσουν ἕνα μεγαλοπρεπὲς μαιωλεῖον μὲ μάρμαρα, μὲ γλάστρες, μὲ παντζούρια ἕνα γύρω καὶ νά γράψουν ἐπάνω τ' ὄνομά σου μὲ χρυσᾶ γράμματα;

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Ὡστε ἡ φιλοδοξία σου φθάνει καὶ μέχρι τοῦ μεγαλοπρεποῦς μαιωλεῖου;

ΒΡΑΝΑΣ. Σὲ βεβαίῳ πῶς αὐτὸ εἶναι τὸ μόνον μου ὄνειρον. . . Μὰ παίζει λοιπόν, ἡ σειρά σου εἶναι.

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ, (*παίζω*). Παίζω. . . ἀλλὰ σοῦ ὑπενημιζῶ ὅτι ἀπὸ τὸ ὄνειρον αὐτὸ, τὸ ὅποιον ἔχεις, δὲν θά ξυπνήσῃς ποτὲ διὰ νά ἰδῇς τί ἔχουν ἀπὸ πάνω σου.

ΒΡΑΝΑΣ. Τί νά σοῦ πῶ, γιατρέ μου, μοιλονότι εἶσαι περισσότερο ἀνεπτυγμένος ἀπὸ μένα, δὲν ἔμπερσες ἐν τούτοις νά ἐννοήσῃς, ὅτι ἡ ματαιοδοξία τοῦ ἀνθρώπου ἱκανοποιεῖται διὰ τοῦ κόσμου. Ὅταν δὲν ὑπάρχῃ κόσμος διὰ νά θαυμάσῃ τὸ σπίτι σου τὸν καιρὸν ποῦ εἶσαι ζωντανός, ἢ τὸν τάφον σου, ὅταν εἶσαι πεθαμένος, δὲν μοῦ λές, σὲ παρακαλῶ, τί καταλαβαίνεις σὺ σὰν τὰ ἔχῃς καὶ τί καταλαβαίνει ὁ κόσμος ποῦ ὑπάρχει;

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Μὰ καλά, ὅσον γιὰ τὸ σπίτι σου, τὸν βλέπεις καὶ σὺ τὸν κόσμον ποῦ τὸ θαυμάζει, διὰ τὸ μαιωλεῖον σου ὅμως ποῦ θά τὸν ἰδῇς;

ΒΡΑΝΑΣ. Ἄ! αὐτὸ δὲν σημαίνει. Τὸν φαντάζομαι ἀπὸ τώρα, ποῦ ζῶ, κ' ἔτσι ἱκανοποιεῖμαι περισσότερο ἀκόμη.

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Ναι, ἀλλὰ πρέπει νά ὁμολογήσῃς, πῶς ἡ φιλοδοξία σου εἶναι κάπως καταστρεπτικὴ διὰ τοὺς κληρονόμους σου.

ΒΡΑΝΑΣ. Καθόλου! Ἀρκεῖ νά μάθῃς πῶς κληρονόμος δικός μου θά εἶναι ὁ ἑαυτός μου. . . τὸ πτωμά μου!

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Καὶ τὰ παιδιὰ σου τί θά τὰ κάνῃς;

ΒΡΑΝΑΣ, (*παίζω*). Τέσσερα κ' ἕνα!...

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Πῶ; εἶπες;!

ΒΡΑΝΑΣ. Ἐπαίξα τέσσερα κ' ἕνα... ἡ σειρά σου τώρα...

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Καλὰ, ἀλλὰ δὲν μοῦ εἶπες τί θά γίνον τὰ παιδιὰ σου.

ΒΡΑΝΑΣ. Παίξε λοιπόν τέσσερα κ' ἕνα, γιατί θά ξαναβάλω.

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ (*παίζω*). Καλὰ, καὶ τὰ παιδιὰ σου;

ΒΡΑΝΑΣ. Ὅσον γιὰ τὰ παιδιὰ μου, ὁ μὲν γιυός μου ἄς φροντίσῃ νά ἐργασθῇ, ὅπως ἐργάσθηκα κ' ἐγὼ διὰ νά κόμῃ περιουσίαν, ἢ δὲ κόρη μου ἄς ἔχῃ τὴν κατασιτὰ νά πανδρευθῇ χωρίς προίκα, ὅπως ἔπαυσε νά πανδρευθῆκε κ' ἡ μήνα τῆς, τὴν ὁποῖαν ἐπῆρα χωρίς πεντάραν.

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Καὶ τὴν ἄφησες τὸ ἴδιο!...

ΒΡΑΝΑΣ. Μὰ, φίλε μου, ἐγὼ δὲν ἐδούλεψα τόσα χρόνια γιὰ τὸν κόσμον!

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Μοῦ φαίνεται πῶς σκέπτεσαι πολὺ περιέργως. Τί διάβολο! Καὶ τὰ παιδιὰ σου κόσμος εἶναι;

ΒΡΑΝΑΣ. Τὰ παιδιὰ μου εἶναι συνέπεια μιᾶς πράξεώς μου καὶ τίποτε περισσότερον. Ἄλλως τε, γιατρέ μου, τὰ παιδιὰ μου δὲν εἶναι ἐγὼ, κ' ὅ,τι δὲν εἶναι ἐγὼ, εἶναι κόσμος. Ἐτελείωσε! Ἐγὼ ἐργάσθηκα μόνος μου πενήντα χρόνια τώρα κ' ἐννοῶ ν' ἀπολαύσω τὴν περιουσίαν μου καὶ μετὰ θάνατον ἀκόμα. Ὁ ἄνθρωπος πρέπει νά ἔχῃ φιλοδοξίαν. Τί νομίζεις; Πῶς οἱ συγγραφεῖς ποῦ ἀφίνουν βιβλία πίσω τους γιὰ τὰ μαῦρα μάτια τὰ γράφουν; θέλουν ν' ἀφίσουν ν' ὄνομά τους εἰς τὸν κόσμον. Λοιπόν κ' ἐγὼ ἕνα τέτοιο πρᾶγμα κάνω ἀπάνω-κάτω: Ἐκεῖνοι γράφουν ν' ὄνομά τους ἔς τὸ χαρτί, ἐγὼ θά τὸ γράψω ἔς τὸ μάρμαρο, δηλαδή σὲ πειρὸ στερεὸ μέρος, ἐπάνω σὲ μιὰ κολῶνα τόσο ψηλὴ, ποῦ νά τὴν βλέπουν κ' ἀπὸ τὸ Σούνιον ἀκόμα, σὰν τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς!... Ἐχασες!...

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Πῶ; ἔχασα; Μὲ συγχωρεῖ; ἐγὼ δὲν παραδέχομαι...

ΒΡΑΝΑΣ. Ἐχασες, βρε ἀδελφέ, ἔς τὸ ντόμινο... σ' ἔκλεισα...

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Ἄ!... δὲν ἐπρόσεξα. (*ἐγειρόμενος*). Δὲν μοῦ λές ὅμως, σὲ παρακαλῶ, ἂν εἰ ἐκτελεστὰ τῆς διαθήκης σου δὲν ἀντιληφθῶν τί θέλεις καὶ ἀντὶ τὸσον ὑψηλῆς κολῶνας σοῦ στήσουν καμμιά μικρότερη, τί γίνονται τότε τὰ ὄνειρά σου;

ΒΡΑΝΑΣ. Εἶσαι ἀνόητος, καὶ μὲνε γιατρέ! Τὸ σχέδιον τοῦ μαιωλεῖου μου τὸ ἔχω ἤδη ἐτοιμὸν... Εἶπα τοῦ ἀρχιτέκτονος καὶ μοῦ τὸ τελείωσε μιὰ ὥρα ἀρχήτερα, γιατί τώρα μὲ τὴ χωλέρα, ποῦ μᾶς πλάκωσε, δὲν ξεύρει κάνεις τί τοῦ συμβαίνει... Ἄνθρωποι εἴμαστε καὶ ἀπὸ στιγμῆς εἰς στιγμὴν... (*κρατεῖ τὴν κοιλιά του*). ὦ! ὦχ!... νά κιόλας... μιὰ σουβλιά... ὦχ! ὦχ!... ἔλα, γιατρέ μου, μὴ κάθῃσαι...

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Δὲν εἶναι τίποτε, μὴ φοβᾶσαι... Πρὸ πάντων, μὴ φοβᾶσαι... Σοῦ τὸ εἶπα καὶ ἄλλοτε, ὅσον περισσότερον τὴν φοβᾶσαι τὴν χολέρα, τόσον περισσότερον σὲ κηνυγᾶει.

ΒΡΑΝΑΣ. Νὰ μὴ τὴν φοβοῦμαι, αἶ ; ... τότε ἔχεις δίκαιον... μοῦ πέρασε.

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Ἐπειτα ἔχεις καὶ ἄλλον λόγον νὰποφεύγῃς τοὺς φόβους. Ἐπαθες ἀπὸ πρώτην προσβολὴν ἀποπληξίας καὶ πιθανὸν μιὰ δευτέρα νὰ σὲ στείλῃ ὑπὸ τὸ μαυσωλεῖόν σου γρηγορότερα ἀπὸ τὴν χολέραν... (ἀκούεται κρότος κάρου). Νὰ τη! μάλιστα... περῶ κάτω ἀπὸ τὸ σπίτι σου!... (Βαίνει γὰροῖξη τὸ παράθυρον).

ΒΡΑΝΑΣ. Κύττα τὴ δουλειά σου χριστιανέ!... Ὅχι, ὄχι!... (Ἐμποδίζει τὸν Ἀνσανδρον ἀπὸ τοῦ γὰροῖξη τὸ παράθυρον). Ἐλα λοιπὸν νὰ σοῦ δώσω νὰ καταλάβῃς περὶ τίνος πρόκειται... Κάθησε ἐδῶ κοντὰ στὸ τζάκι... (Τὸν φέρι πλησιον τῆς θερμάστρας.) καὶ περιμένε ἓνα λεπτό. (Σπεύδει εἰς τὸ μικρὸν γραφεῖον, τὸ ὁποῖον ἀνοίγει ἐκ τῶν τεσσάρων πλευρῶν διὰ διαφορετικῶν κλειδιῶν, λαμβάνει ἐξ αὐτοῦ φάκελλον καὶ κλειδῶν ἐκ νέου. Κατόπι προχωρεῖ πρὸς τὸν Ἀνσανδρον). Ἐλα λοιπὸν νὰ σοῦ δείξω τὸ σχέδιον τοῦ μαυσωλείου μου, ποῦ θὰ κλείσω καὶ τὸν φάκελλον τῆς διαθήκης μου (Ἐξάγει ἐκ τοῦ φακέλλου χαρτίον).

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Καὶ νομίζεις πῶς τὰ παιδιά σου θὰ ἐκτελέσουν αὐταῖς τῆς ἀνοησίας ;

ΒΡΑΝΑΣ. Ὡς πρὸς αὐτὸ νὰ εἶσαι ἡσυχος. Ἐγὼ λάβει τοιαῦτα μέτρα, ὥστε τὰ παιδιά μου θὰ βρεθῶν μὲ δεμένα τὰ χέρια τὸν καιρὸν ποῦ θὰ δένουν αὐτὰ τὰ δικά μου... (Ἐκτυλλισσων τὸν σχεδιον). Γιὰ ιδέες!... Μαυσωλεῖον βασιλέως!... Τὸ ὄγδον θαῦμα τοῦ κόσμου!

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. (μὲ ἔκπληξιν.) Δικό σου εἶναι αὐτὸ τὸ μαυσωλεῖον ;

ΒΡΑΝΑΣ. Δικό μου βέβαια!... Γιατί τάχατε, εἶναι καλλίτεροι ἀπὸ μένα ἐκεῖνοι οἱ μασκαράδες, ποῦ τὰ φτιάνουν σὰν κι' αὐτό ;

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Μ' αὐτό, εὐλογημένε, εἶναι παλάτι ὀλόκληρο γιὰ νὰ κατοικήσουν ἀράχνες!

ΒΡΑΝΑΣ. (γελῶν). Παλάτι αἶ ; Νά, ποῦ τὸ εἶπες μόνος σου. Αὐτὴ εἶναι ἡ δόξα μου. Το παλάτι ἀφορᾷ ἐμένα. Ὅσα γιὰ τῆς ἀράχνες, ποῦ εἶπες, αὐταῖς εἶναι πειὰ ἢ τύχη τοῦ κόσμου.

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Δὲν πιστεύω νὰ ὀμιλῆς σπουδαίως καὶ νὰ ἐλησμώνησες καθ' ὀλοκληρίαν τὰ παιδιά σου ;

ΒΡΑΝΑΣ, (θέτων τὸ σχέδιον ἐντὸς τοῦ φακέλλου). Ὁχι! ἀδελφέ καὶ σὺ μὲ τὰ παιδιά μου καὶ τὰ παιδιά μου! Ἀφοῦ ἐν φροντίζω ἐγὼ ποῦ τὰ ἔκανα, τί σὲ μέλει σένα ; Ἀνακατώνωμαι ἐγὼ μὲ τὰ βετονόλαδα καὶ τῆς βεντούζαις τῆς δικαῖς σου ; Γιατί λοιπὸν ἐσὺ ἀνακατώνεσαι μὲ τῆς βεντούζαις τῆς δικαῖς μου ; Ὅριστε ;... Ἄς

κάνουν καλὰ μὲ τὴν τύχη του... αὐτὸ δὰ σοῦ τὸ ξαναεἶπα!... Ἄμ τί!... Θὰ σοῦ κάνω ἐγὼ τὸν κύρ Περικλῆ, τὸν γυιό μου, καλλίτερον ἀπὸ μένα ; Ἐέρεις ὅ,τι ὁσάκις πρόκειται περὶ ὑποθέσεων, σ' αὐτὸν ἔρχονται καὶ ἀποτείνονται πάντοτε ; Ἐμένα οὔτε κὰν μὲ λογαριάζουν ἂν ὑπάχω 'ς τὴ ζωὴν ἢ ὄχι ; Περικλῆς ἀπάνω, Περικλῆς ; κάτω... Ἄ! λοιπὸν, κάτω ὁ Περικλῆς!... Ἐγὼ, εἶμαι ἐγὼ!... Ἐκεῖνα ποῦ ἔφτιασα ἐγὼ, θὰ τὰ χελάσω ἐγὼ καὶ ὄχι ἄλλος!... Ἐτελείωτε! Ἐγὼ! ἐγὼ! ἐγὼ!

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Εἴξευρα πῶς εἶσαι ἐγωῖστής, ἀλλ' ὄχι ἔτσι πάλι!... Τὰ ὑπερέβης καὶ τοῦ ἐγωῖσμοῦ τὰ ὄρια!... Πρόσεξε! Ἐταράχθης πολὺ σήμερα καὶ θὰ σὲ βλάψῃ... Ἐλα, ἔλα νὰ σοῦ κάμω μιὰ ἄλλη παρτίδα ντόμινο, νὰ ἡσυχάσουν τὰ νεῦρα σου, καὶ ὅσον διὰ τὴν διαθήκην σου θὰ μᾶκούσης. Θὰ κοντήνωμεν ὀλίγον τὴν κολῶνα τοῦ Μαυσωλείου σου, ὥστε νὰ μὴ φαίνεται ἀπὸ τὸ Σούνιον ἄς φαίνεται κι' ἀπὸ τὴν Λειψοκυτόλα, καλὰ εἶναι. Τί διάβολο! Κι' ὁ μέγας Ναπολέων νὰ ἦσυν, πάλιν ἢ φιλοδοξία σου δὲν θὰ ἔφθανεν ὡς τὸ Σούνιον!... Ἐλα, ἔλα, κάνω ἓνα ντόμινο... θὰ ὠφελήσῃ καὶ σένα, θὰ διασκεδάσω κ' ἐγὼ.

ΒΡΑΝΑΣ. Πῶς! πῶς!... Θὰ διασκεδάσης καὶ σὺ ;!...

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Ἐννεσείται.

ΒΡΑΝΑΣ. Ὡστε διασκεδάζεις μὲ τὸ ντόμινο ποῦ παίζομεν ;

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Βεβαίως.

ΒΡΑΝΑΣ. Καὶ ἐν μοῦ τῶλεγεσ, ἀδελφέ, τόσον καιρὸς ; Ἐγὼ ἐνόμιζα πῶς παίζεις μόνον διὰ νὰ διασκεδάξῃς ἐμένα... Ἄ! μὰ τότε, ἐν ξαναπαίζω... Χαρᾶς το!... Ἀκούς ἐκεῖ νὰ διασκεδάξῃς καὶ σὺ!... Νά, λοιπὸν!... (Σπεύδει εἰς τὴν τράπεζαν καὶ σκορπίζει τοὺς πεισοὺς κατὰ γῆς). Σ' ἀρέσει καὶ σένα τὸ ντόμινο αἶ ; Διασκεδάζεις καὶ σὺ αἶ ; Ἄ! μὰ εἶσαι ἐγωῖστής!... Εἶσθε ὄλοι σας ἐγωῖσταί, σὰν κ' ἐκεῖνον τὸν γυιό μου, ποῦ θέλει ν' ἀνακατώνεται εἰς ὅλας μου τὰς ὑποθέσεις...

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. (ἀπαθῶς.) Ἀκουσε, βροντᾶ. Μήπως ἔχεις μέσα κανένα Ψαλτῆρι ;

ΒΡΑΝΑΣ. (ὀργισμένος). Νά τὸ κάνω τί ;

ΛΥΣΑΝΔΡΟΣ. Μοῦ φαίνεται πῶς θέλεις διάβασμα!

(Ἐπεται τὸ τέλος)

